

# Pravilnik o zaključku magistrskega študija na Oddelku za prevajalstvo

## *Uvodne določbe*

Ta pravilnik določa potek in vsebino zaključnih študijskih obveznosti, ki jih mora opraviti študent\*, da pridobi naziv magister oz. magistrica prevajanja ali magister oz. magistrica tolmačenja. Pravilnik je usklajen s *Pravilnikom o magistrskem delu in zaključku študija na programih druge stopnje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani* (odslej *Magistrski pravilnik FF*), ki je bil sprejet na Senatu FF 9. 12. in 22. 9. 2010. Študent naj se ravna po *Magistrskem pravilniku FF*. Pravilnik o zaključku študija na Oddelku za prevajalstvo določa le tiste dele, ki so specifični za zaključek študija na Oddelku za prevajalstvo.

Magistrski študij na Oddelku za prevajalstvo se zaključi z magistrskim izpitom in zagovorom magistrskega dela.

## *Magistrsko delo*

Oddelek vsako leto sprejme program tem ali področij magistrskih del za naslednje študijsko leto. Neizkoriščene teme iz prejšnjih obdobij se prenesejo. Teme so javno objavljene in dostopne študentom. Zaželeno je, da študent sam predlaga temo, ki bi jo rad obravnaval v svojem magistrskem delu. Program je namreč mogoče dopolnjevati ali spreminjati glede na raziskovalna področja, interese in potrebe oddelka ter glede na želje študentov ob soglasju predvidenega mentorja (oz. mentorja in somentorja).

Mentorji pri magistrskih delih so redno zaposleni pedagoški delavci Filozofske fakultete z doktoratom in učiteljskim nazivom (docent, izredni in redni profesor), ki učijo na oddelku. Kandidat si izbere le mentorja in se ne dogovarja o somentorstvu, mentor pa lahko glede na predlagano temo kandidata določi somentorja.

Pregled razpoložljivih in oddanih naslovov ali tem vodi koordinator za magistrske naloge. Koordinator vodi evidenco o:

- razpisanih nalogah v posameznem študijskem letu (po področjih in mentorjih)
- oddanih naslovih ali temah
- potrjenih dispozicijah magistrskih del, o rokih za dokončanje del in obremenitvah mentorjev.

Tema magistrskega dela je lahko s področja:

- splošnega prevodoslovja (teoretična ali empirična tema, npr. eksperiment, anketa)
- opisnega prevodoslovja
- tolmačenja
- podnaslavljanja
- računalniško podprtega prevajanja
- leksikologije ali terminologije (vključno s frazeologijo; dvojezična)
- medkulturnega posredovanja književnosti
- jezikoslovja ali besediloslovja, vključno s psiholingvistiko, sociolingvistiko in pragmatiko (kontrastivna)
- korpusnega jezikoslovja (enojezična ali kontrastivna)

---

\* Moški spol je v dokumentu uporabljen generično in se nanaša tako na ženske kot moške predstavnike.

- prevodoslovne obravnave družbe in kulture prvega ali drugega tujega jezika v primerjavi s slovensko družbo in kulturo
- prevodoslovne obravnave vsebine in oblik dela EU v primerjavi s slovensko družbeno ureditvijo
- drugo na predlog mentorja ali študenta.

Minimalni obseg magistrskega dela je 15.000 do 20.000 besed. Kadar delo vključuje pripravo korpusa, ima ta vsaj 200 enot, obseg besedila magistrskega dela pa se zmanjša na 12.000 do 15.000 besed. Kadar delo vključuje izdelavo glosarja ali slovarja, ima ta vsaj 70 do 100 enot, obseg besedila magistrskega dela pa se zmanjša na 12.000 do 15.000 besed. Glosar je lahko le priloga k magistrskemu delu, ni pa del integralnega besedila naloge.

Ko študent izbere naslov magistrskega dela, se oglasi pri izbranem mentorju, in sicer praviloma do začetka četrtega semestra magistrskega študija. Ta lahko študenta zavrne ali sprejme, glede na število del, ki jih trenutno mentorira. Če mentor študenta sprejme, mora študent predložiti mentorju dispozicijo dela (glej prilogo 1). Če je dispozicija pomanjkljiva, jo mentor lahko vrne v dopolnitev ali popravek. Po potrebi pomaga študentu s konkretnimi napotki. Študent potem temo magistrskega dela prijavi na predpisanem obrazcu, ki je sestavni del *Magistrskega pravilnika FF* (obrazec št. 1). Izpolnjeni obrazec odda v koordinatorju za magistrsko delo na Oddelku za prevajalstvo. Tema je potrjena, ko mentor na predpisanem obrazcu potrdi njeno sprejemljivost. Študent odda en izvod končnega besedila dispozicije koordinatorju za magistrsko delo za arhiv. Če pri magistrskem delu sodeluje somentor, da študent en izvod tudi njemu.

Magistrsko delo na Oddelku za prevajalstvo mora poleg predpisanih delov, ki so navedeni in opisani v *Magistrskem pravilniku FF*, vsebovati poleg izvlečka v angleščini (približno pol strani), tudi povzetek. Povzetek mora biti dolg od 1000 do 1500 besed oz. 3 do 4 strani (1 stran je 1500 znakov brez presledkov) v tujem jeziku (tj. angleščini, nemščini, francoščini ali italijanščini) oziroma v slovenščini, če je delo pisano v tujem jeziku. Pri navajanju virov se študent ravna po oddelčnih navodilih o citiranju (priloga 2).

Magistrsko delo na Oddelku za prevajalstvo je praviloma napisano v slovenskem jeziku. Kadar slovenščina ni materni jezik študenta ali mentorja, študent in mentor lahko zaprosita Senat FF, da odobri pisanje naloge v tujem jeziku. Če je magistrsko delo pisano v tujem jeziku, mora imeti daljši povzetek v slovenskem jeziku (2500 do 3000 besed oz. 7 do 9 strani, pri čemer je 1 stran 1500 znakov brez presledkov).

Kandidat mora predložiti magistrsko delo v pregled mentorju in morebitnemu somentorju. Magistrsko delo mora biti pregledano najpozneje v enem mesecu (v to obdobje se ne šteje bolniška ali študijska odsotnost mentorja oz. obdobje, ko je mentor na letnem dopustu).

Mentor magistrsko nalogo praviloma pregleda dvakrat, pri tretjem branju pa nalogo oceni. Če pri tretjem branju mentor ugotovi, da je naloga nesprejemljiva, jo lahko oceni negativno. V tem primeru študent ne more več nadaljevati dela na tej nalogi in začne postopek z začetka: izbrati si mora novo temo in mentorja. Če pa mentor oceni, da je magistrsko delo primerno za zagovor, podpiše obrazec, ki je naveden v *Magistrskem pravilniku FF* (obrazec št. 2). Preden študent odda v tajništvo oddelka magistrsko delo, mora opraviti vse obveznosti na programu, vključno z magistrskim izpitom.

## ***Magistrski izpit***

### **Prevajanje**

Magistrski izpit je deljiv in obsega štiri prevode:

- prevod iz slovenščine v angleščino
- prevod iz drugega tujega jezika (nemščina ali francoščina ali italijanščina) v slovenščino
- prevod iz slovenščine v drugi tuji jezik (nemščina ali francoščina ali italijanščina)
- prevod iz angleščine v slovenščino

Pogoj za pristop k izpitu so opravljene vse obveznosti na programu (pri obeh tujih jezikih, skupnih predmetih in slovenščini), razen izdelave in zagovora magistrske naloge.

Roki za prijavo na magistrski izpit so usklajeni z roki, ki so veljajo na Filozofski fakulteti za zaključne izpite, in sicer so predvidoma v začetku septembra, novembra, februarja, aprila in junija.

Vsi izpiti iz prevajanja trajajo 90 minut. Besedilo je splošno oziroma se določi glede na snov, obravnavano v času študija. Prevod študentje pišejo na pole, ki jih razdeli učitelj. Pri izpitu lahko študentje uporabljajo referenčno gradivo v kakršni koli obliki, ki si ga priskrbijo sami. S seboj lahko prinesejo tudi prenosnike in uporabljajo internet. Prepovedana pa je vsaka oblika osebne komunikacije prek elektronske pošte, klepetalnic, mobilnih telefonov ipd. Pisnemu delu izpita sledi ustni del, in sicer na vseh smereh prevoda (iz slovenščine v tuji jezik in iz tujega jezika v slovenščino). Študent lahko pristopi k ustnemu delu, le če je pozitivno opravil pisni del. Vprašanja na ustnem izpitu lahko izhajajo iz konkretnih prevodnih odločitev kandidata pri pisnem delu izpita ali pa se vežejo na znanja in vedenja, ki jih je kandidat pridobil med študijem. Študent uspešno opravi posamezni del magistrskega izpita, če sta tako pisni kot ustni del izpita ocenjena pozitivno. Če študent ne opravi ustnega dela izpita, mora opravljati še enkrat tako pisni kot ustni del (tj. prevod z zagovorom).

### **Tolmačenje**

Magistrski izpit za kombinacijo A-B-C vključuje preizkus iz:

- \* konsektivnega tolmačenja A-B
- \* konsektivnega tolmačenja B-A
- \* konsektivnega tolmačenja C-A
- \* simultanega tolmačenja A-B
- \* simultanega tolmačenja B-A
- \* simultanega tolmačenja C-A

Magistrski izpit za kombinacijo A-C-C vključuje preizkus iz:

- \* konsektivnega tolmačenja C1-A
- \* konsektivnega tolmačenja C2-A
- \* simultanega tolmačenja C1-A
- \* simultanega tolmačenja C2-A

Študent uspešno opravi preizkus tolmaškega znanja, ko opravi vse preizkuse, ki sestavljajo magistrski izpit, ki ni deljiv. V skladu z evropskimi standardi, ki veljajo za programe, sprejete v evropsko mrežo EMCI, velja naslednje določilo: če študent ni uspešen pri katerem koli preizkusu, ki sestavlja magistrski izpit, mora izpit ponavljati v celoti (tj. vse preizkuse, ki ga sestavljajo). Ker so na izpitu prisotni tudi eksaminatorji iz tujine (predstavniki EMCI),

magistrski izpit iz tolmačenja v skladu s 132. členom Statuta Univerze v Ljubljani poteka dvakrat letno, in sicer praviloma v juniju in septembru.

### **Zagovor magistrskega dela**

Po uspešno opravljenem magistrskem izpitu in ko mentor oceni magistrsko delo kot primerno za zagovor, lahko študent pristopi k zagovoru magistrske naloge. Študent izpolni obrazce 1, 2, 3, ki so priloge *Magistrskega pravilnika FF*, in jih da v podpis mentorju magistrske naloge. Mentor tudi predlaga komisijo za zagovor in datum zagovora na obrazcu številka 3, ki ju potem potrdi predstojnik Oddelka. Potem študent odda v tajništvu oddelka indeks, predpisane obrazce, magistrsko delo v elektronski obliki in ustrezno število vezanih izvodov magistrskega dela glede na število članov komisije za zagovor. Od tega mora 1 izvod oddati v trdi vezavi (knjižnični izvod), ostale izvode pa spiralno vezane. Ob oddaji magistrskega dela študent v tajništvu oddelka izpolni obrazec za prijavo zagovora magistrskega dela (obrazec št. 3 v *Magistrskem pravilniku FF*).

Študent opravi zagovor magistrskega dela v sklopu magistrskega seminarja pred komisijo. Datum zagovora magistrskega dela določi mentor v sodelovanju z oddelčnim tajništvom.

### **Zaključne določbe**

Ta pravilnik je bil sprejet na sestanku sveta Oddelka za prevajalstvo dne 4. 10. 2010 in stopi v veljavo takoj po sprejetju.

# Dispozicija magistrskega dela - vzorec

Študent:

Mentor:

Somentor:

## 1. Naslov diplomskega dela

Osebek v angleščini in slovenščini

## 2. Hipoteza / Namen dela

Angleškega osebka v slovenščino v večini primerov ne prevajamo kot osebek, marveč kot kak drug stavčni člen. Namen dela bo ugotoviti, kako se skladijska kategorija osebek povezuje s kategorijami v sistemu členitve po aktualnosti in semantičnih oznak.

## 3. Utemeljitev

Nesistematičen pregled značilnih primerov pokaže, da bi bilo mogoče razloge za dejstvo, da angleškega osebka v slovenščino ne prevajamo kot osebek, iskati v neskladenjskih značilnostih samostalniških besednih zvez, ki nastopajo kot osebki v angleških stavkih. Kot teoretično izhodišče raziskave bo služila trditev Keenana (1976), da ne obstaja univerzalna definicija osebka, ki bi veljala za vse jezike, pač je mogoče dati seznam pragmatičnih, semantičnih in sintaktičnih lastnosti, izmed katerih vsak jezik posamično »izbira« značilne lastnosti svojih osebkov. Preveriti želim, ali – kljub zelo sorodnim definicijam osebka, ki jih najdemo v slovnica angleškega in slovenskega jezika (npr. Quirk in sod. 1985 ter Toporišič 2000) – angleščina in slovenščina za svoje osebke izbirata drugačne opredeljevalne kategorije ali jim vsaj pripisujeta različno pomembnost.

## 4. Metoda

S primerjavo slovnice Quirk in sod. 1985 ter Toporišič 2000 bom ugotovila, katere opredeljevalne lastnosti osebkov se navajajo za angleščino in slovenščino, nato pa po teh kategorijah analizirala zbrane zglede angleških osebkov, ki v slovenskih prevodih nastopajo kot neosebki. Ko bom tako določila relevantne kategorije, bom na širšem vzorcu opazovala prevodne ustreznice izbranega tipa angleških osebkov.

## 4. Gradivo

Zbrala bom 1000 stavkov z osebno glagolsko obliko v angleščini in njihovih slovenskih prevodov, ki ne bodo delo istega prevajalca. Sestava gradiva: dve leposlovni deli in njuna prevoda v slovenščino, in sicer delo *Brideshead Revisited* (Evelyn Waugh) in *The Alexandria Quartet* (Lawrence Durrell). Gradivo bom obdelala s kvantitativnimi metodami.

## 5. Pričakovani zaključki / uporabnost izsledkov:

Pričakujem, da bodo rezultati pokazali določene sistematične vzorce odvisnosti med lastnostmi osebkov v angleščini in njihovimi prevodnimi ustreznici v slovenščini. Izsledki bi lahko bili uporabni tako v prevodni praksi kot pri usposabljanju prevajalcev in prevodni kritiki.

## 6. Viri in osnovna literatura

### a) Viri

1. Waugh, Evelyn, 1951: *Brideshead Revisited: The Sacred and Profane Memories of Captain Charles Ryder*. Penguin books.
2. Waugh, Evelyn, 1988: *Vnovič v Bridesheadu: Posvečeni in posvetni spomini stotnika Charlesa Ryderja*. Prevedel: Janez Gradišnik. Ljubljana: Cankarjeva založba.
3. Durrell, Lawrence, 1962: *The Alexandria Quartet*. London: Faber and Faber.
4. Durrell, Lawrence, 1963: *Aleksandrijski kvartet: Justine, Balthazar*. Prevedla: Mira Mihelič. Ljubljana: Cankarjeva založba.

## b) Osnovna literatura

1. Bevan, C. K., 1987: The Rhetoric of Syntax in *Pride and Prejudice*. *Language and Style*. 20/4. 396-410.
2. Comrie, B., 1989: *Language Universals and Linguistic Typology*. 2. izdaja. Oxford: Blackwell.
3. Faarlund, J. T., 1988: A Typology of Subjects. Hammond, M. et al. (ur.) *Studies in Syntactic Typology*. Amsterdam/Philadelphia: Benjamins. 193-207.
4. Hatim, Basil in Ian Mason, 1990: *Discourse Analysis and the Translator*. London: Longman.
5. Hurst, M. J., 1987: Characterization and Language: A Case-Grammar Study of *As I Lay Dying*. *Language and Style*. 20/1. 71-87.
6. Keenan, E., 1976: Towards a universal definition of 'Subject'. Li, C. (ur.) *Subject and Topic*. New York: Academic Press. 303-333.
7. Orešnik, Janez, 1992: *Udeleženske vloge v slovenščini*. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
8. Palmer, F. R., 1994: *Grammatical Roles and Relations*. Cambridge: Cambridge University Press.
9. Quirk, Randolph et al., 1985: *A Comprehensive Grammar of the English Language*. London: Longman.

Podpis mentorja:

Podpis študenta:

## Priloga 2

### Navodila za citiranje v diplomskih in magistrskih delih

1. **Splošno:** Besedilo naj bo napisano v enem od običajnih urejevalnikov besedil za okensko okolje.
2. **Opombe:** Opombe niso namenjene citiranju literature, njihovo število naj bo čim manjše. Navajajo se tekoče, številka opombe stoji stično za ločilom.
3. **Daljši navedki:** Daljši navedki (nad tri vrstice) naj bodo ločeni od ostalega besedila, velikost pisave pa naj bo 11. Izpusti v navedku so označeni s tropičjem med poševnima oklepajema /.../.
4. **Kratice in okrajšave:** Če uprabljate kratice, ob prvi rabi v besedilu izraz v celoti izpišite in v oklepaju navedite kratico. Pri vseh nadaljnjih rabah uporabite samo kratico.
5. **Citiranje:** Citirajte v skladu s pravili, uveljavljenimi za zbirko *Prevodoslovje in uporabno jezikoslovje* FF UL. Nekaj najpogostejših primerov najdete spodaj, kjer T – označuje način citiranja v tekstu; B – označuje način navajanja v bibliografiji, ki naj sledi osrednjemu besedilu članka in je urejana po abecedi.

#### a) knjiga

- en avtor

T: (Gantar 2007: 128)

Če se v besedilu ponovno sklicujete na isti vir in med tem niste navajali kakega drugega vira, to označite takole: (ibid.), če gre za navedek na isti strani, oziroma takole (ibid.: 130), če gre za navedek v istem delu, toda na drugi strani.

B: Gantar, Polona, 2007: *Stalne besedne zveze v slovenščini: korpusni pristop*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Zbirka Lingua Slovenica 3).

- dva avtorja

T: (Cowlshaw in Dunbar 2000: 104–7)

B: Cowlshaw, Guy in Robin Dunbar, 2000: *Primate conservation biology*. Chicago: University of Chicago Press.

- štirje ali več avtorjev

T: (Laumann et al. 1994: 262)

B: Laumann, Edward O., John H. Gagnon, Robert T. Michael in Stuart Michaels, 1994: *The social organization of sexuality: Sexual practices in the United States*. Chicago: University of Chicago Press.

- elektronsko objavljena knjiga

Če je knjiga dostopna tudi v elektronskem formatu, citirajte tisto verzijo, ki ste jo uporabili, vendar pa lahko navedete tudi druge formate, kot je nakazano spodaj.

T: (Kurland and LerneB: 1987)

B: Kurland, Philip B. in Ralph Lerner (ur.), 1987: *The founders' Constitution*. Chicago: University of Chicago Press. <http://press-pubs.uchicago.edu/founders/>. (Dostop 2. 1. 2009.)

#### b) zbornik:

T: (Javornik 2006: 33)

B: Javornik, Miha (ur.), 2006: *Literatura in globalizacija (k vprašanju identitete v kulturah centralne in jugovzhodne Evrope v času globalizacije)*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni center SAZU.

c) za članek v zborniku ali poglavje v monografiji:

T: (Mikolič 2004: 37)

B: Mikolič, Vesna, 2004: Medkulturna slovenistika – realnost ali izziv? Stabej, Marko (ur.): *Moderno v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. 40. seminar slovenskega jezika, literature in kulture: zbornik predavanj*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. 37–47.

- poglavje v monografiji, ki je bilo izvorno objavljeno drugje

T: (Cicero 1986: 35)

B: Cicero, Quintus Tullius, 1986: Handbook on canvassing for the consulship. Kaegi Jr, Walter Emil in Peter White (ur.): *Rome: Late republic and principate*, Vol. 2, Boyer, John in Julius Kirshner (ur.): *University of Chicago readings in western civilization*. Chicago: University of Chicago Press: 33–46. Izvorno objavljeno v Evelyn S. Shuckburgh, prev., *The letters of Cicero*, vol. 1 (London: George Bell & Sons, 1908).

č) predgovor, spremna beseda ali podobno

T: (Rieger 1982: xx–xxi)

B: Rieger, James, 1982: Uvod v Wollstonecraft Shelley, Mary: *Frankenstein; or, The modern Prometheus*. Chicago: University of Chicago Press: xi–xxxvii.

d) za članek v reviji

- natisnjena verzija:

T: (Krek 2003: 46)

B: Krek, Simon, 2003: Sodobna dvojezična leksikografija. *Jezik in slovstvo* 48/1. 45–60.

- elektronska verzija:

T: (Hlatky et al.: 2002)

B: Hlatky, Mark A., Derek Boothroyd, Eric Vittinghoff, Penny Sharp in Mary A. Whooley, 2002: Quality-of-life and depressive symptoms in postmenopausal women after receiving hormone therapy: Results from the Heart and Estrogen/Progestin Replacement Study (HERS) trial. *Journal of the American Medical Association* 287/5, <http://jama.ama-assn.org/issues/v287n5/rfull/joc10108.html#aainfo>. (Dostop 7. 1. 2004.)

e) članek v neznanstveni reviji

T: (Martin 2002: 84)

B: Martin, Steve. 2002. Sports-interview shocker. *New Yorker*, 6. maj.

f) časopisni članek

Časopisni članek lahko navajate kar v besedilu ("Kot je omenil William Niederkorn v svojem članku, objavljenem v časopisu *New York Times* 20. junija 2002, . . ."). V tem primeru ga ne navajate v bibliografiji na koncu prispevka. Lahko pa navajate klasično:

T: (Niederkorn 2002)

B: Niederkorn, William S., 2002: A scholar recants on his "Shakespeare" discovery. *New York Times*, 20. junij, Arts section, edicija Midwest.



g) recenzija knjige

T: (Gorman 2002: 16)

B: Gorman, James, 2002: Endangered species. Recenzija Gilbert, Elizabeth: *The last American man*. *New York Times Book Review*, 2. junij.

h) Doktorska disertacija ali magistrsko/diplomsko delo

T: (Amundin 1991: 22–29, 35)

B: Amundin, Mats, 1991: *Click repetition rate patterns in communicative sounds from the harbour porpoise, Phocoena phocoena*. PhD dis., Stockholm University.

i) prezentacija na znanstvenem srečanju ali konferenci

T: (Doyle 2002)

B: Doyle, Brian. 2002: Howling like dogs: Metaphorical language in Psalm 59. Paper presented at the annual international meeting for the Society of Biblical Literature, June 19–22, in Berlin, Germany.

j) spletna stran:

T: (Korpus slovenskega jezika FidaPLUS)

B: *Korpus slovenskega jezika FidaPLUS*: <<http://www.fidaplus.net>>. (Dostop 2. 1. 2009.)

k) weblog ali komentar

Praviloma komentarje omenimo v besedilu samem in jih ne uvrstimo v bibliografijo (“v komentarju, objavljenem 6. marca 2006 na blogu Becker-Posnerja, je Peter Pearson zapisal...”) Lahko pa citirate klasično:

T: (Peter Pearson, Blog Becker-Posnerja, komentar objavljen 6. 3. 2006)

B: Becker-Posner blog. <http://www.becker-posner-blog.com/>. (Dostop 15. 3. 2006)

l) elektronsko sporočilo

Praviloma elektronska sporočila citiramo v besedilu in jih ne navajamo v bibliografiji (“v elektronskem sporočilu avtorici 31. oktobra 2005 je John Doe zapisal, da...”) Lahko citirate tudi klasično v opombi pod črto:

N: 2. John Doe, elektronsko sporočilo avtorici, 31. 10. 2005.

m) delo, objavljeno v elektronski podatkovni bazi

T: (Pliny the Elder, Perseus Digital Library)

B: Perseus Digital Library. <http://www.perseus.tufts.edu/>. (Dostop 9. 1. 2008)